

COLUMN MYRTHE MEESTER

Overdaad

Samen zitten mijn moeder en ik aan een tafeltje in een drukke lunchroom in Venetië. Zij bestudeert de menukaart, terwijl ik mijn smartphone al tevoorschijn heb gehaald, appjes naar vriendinnen stuur

en me onderdompel in het Nederlandse nieuws: een artikel over een ontvoerd jongetje, een verhaal over een vrouw die seksueel misbruikt is door haar therapeut. Ook als onze caffè latte en panini caprese worden geserveerd, blijf ik naar mijn schermpje turen. Mijn moeder gaat helemaal op in het lekkere eten en levert tevreden commentaar, terwijl ik afwezig knik en het voedsel achteloos naar binnen werk.

Als ikzelf zo'n tafereel van een afstandje zou gadeslaan, zou ik vast meewarig glimlachen om de smartphoneverslaving van het meisje en het gebrek aan contact met haar moeder, met wie ze nota bene voor de gezelligheid een weekje op reis is gegaan. Maar nu het mijzelf betreft, voel ik me ineens gelegitimeerd om zulk asociaal gedrag te vertonen. Ik heb het nodig om even alleen te zijn, voel ik, en aangezien alleenzijn in zo'n overvolle, door toeristen

overspoelde stad als Venetië zo goed als onmogelijk is, neem ik mijn toevlucht tot mijn schermpje, dat me voldoende bedwelmt om me mijn hectische omgeving te laten vergeten. Voor even voel ik me verlost van de overdaad. Waar ben je eigenlijk als je verzinkt in je smartphone? In *Portal* schildert de Duitse kunstenaar Kristina Schuldt de overgang van offline naar online als een groot zwart gat, een soort vensterbank naar een andere wereld, die verleidelijk blinkt van kunstmatige, fluorescerende kleuren. Het is veelzeggend dat de figuur die het portaal binnenstapt haar

gezicht met haar T-shirt heeft afgeschermd. Hoe flitsend de digitale wereld ook lijkt, ze biedt tegelijk een geruststellende verdoving en dempt de impact van de échte werkelijkheid.

Op de Biënnale, de reden dat we naar Venetië zijn gekomen, blijkt mijn smartphone opnieuw een uitstekend hulpmiddel om de overdaad te trotseren. Al snel heb ik in de gaten dat dit geen 'gewone' tentoonstelling is, waar je met zorg een halfuur naar de allermooiste kunstwerken blijft staan kijken. Die tijd is er simpelweg niet, omdat duizenden werken tegelijk om mijn aandacht schreeuwen en de kwaliteit zó hoog is dat het me pijn zou doen om dingen over te slaan.

Om me heen zie ik mensen fanatiek fotograferen, gedrag waaraan ik me normaal gesproken erger als ik in een museum ben (kun je niet beter naar het échte werk kijken dan naar je schermpje?), maar dat ik voor deze gelegenheid kopieer. Ik heb een extern geheugen nodig, omdat mijn eigen mentale capaciteit zulke grote hoeveelheden kunst niet bij kan benen. En dus vloeien kijken en fotograferen, fysiek en digitaal volledig in elkaar over. Tijdens de Biënnale zélf was ik er misschien niet helemaal, maar na afloop kan ik altijd een beetje terugkeren via de foto's in mijn telefoon.

Het doet me denken aan het duizelingwekkende universum van de Duitse schilder Corinne Wasmuth, waarin gaten vallen (mensen die met hun bewustzijn in een andere dimensie duiken?) en talloze realiteiten elkaar overlappen. Samenzijn én alleenzijn, in Nederland én in Italië, op de Biënnale én in een ongelokaliseerd universum van pixels – tegenwoordig kan het allemaal tegelijkertijd. De kunst die dat gelaagde universum illustreert, zoals die van Wasmuth, móet haast wel exploderen van overdaad en van de suggestie van drie-, vier- of vijfdimensionaliteit.

Kristina Schuldt, *Portal*, 2015, 15 x 180 cm